

Agenda workshop

1. Doel Keuzehulp
2. Startgesprek: agenda + oefenen
3. Omvang, invloed en ernst van problemen
4. Afronding startgesprek + vervolg
5. Keuzehulpdelen 1-8
6. Eerste ervaringen

Keuzehulp jeugd en gezin

Samen met ouders en kinderen beslissen
over passende hulp | **Deel I**

Doel
keuzehulp:
samen zicht
krijgen op
en
onderbouwd
keuzes maken
over...

Wat is er aan de hand? Welke vraag heb je?

Welke problemen zijn er en hoe ernstig zijn ze?

Wat lijkt bij te dragen aan ontstaan of voortbestaan van deze problemen?

Wat zou kunnen helpen?

Deel II: Het startgesprek

Deel III: Keuze voor passende hulp

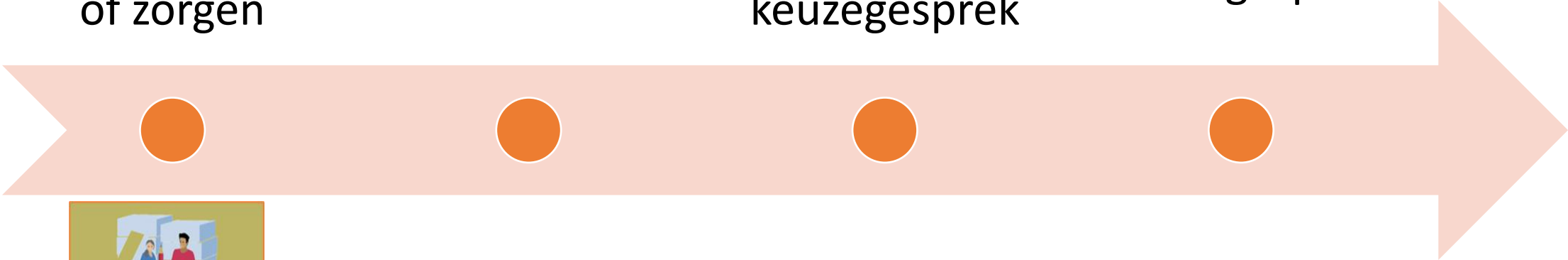

Er zijn vragen of zorgen

Startgesprek

Vorbereiding keuzegesprek

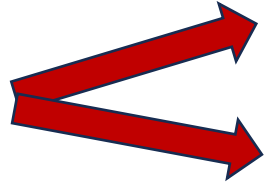
Keuzegesprek

Deel I: 7 kernelementen van basishulp

Agenda startgesprek

1. Wat is er aan de hand?
2. Hoe gaat het met jullie gezin?
3. Hoe gaat het met uw/jullie kind?
4. Wat is de omvang van de problemen?
5. Hoe ernstig zijn de problemen?
6. Wat zijn sterke kanten en steunbronnen?
7. Wat zijn ervaringen met eerdere hulp?
8. Wat is de kern en wat spreken we af?

Hoe gaat het met jullie gezin?

Het gaat goed	Er zijn vragen	Er is spanning	Er is nood	Er is een crisis
				Geen mening

Hoe gaat het met het gezin?

Sociale contacten en steun(punten)

Opvoeding van kinderen

Financiën

Dagbesteding (opleiding/werk)

Omgaan met ingrijpende gebeurtenissen

Lichamelijke gezondheid

Huisvesting, buurt en huishouden

Partner- en/of gezinsrelaties

Veiligheid (spanningen, ruzies, geweld)

Psychische gezondheid en middelengebruik

Andere gebieden, namelijk...

Hoe gaat het met het uw kind?

Somber teruggetrokken of prikkelbaar gedrag

Meegemaakte ingrijpende gebeurtenissen

Lichamelijke gezondheid en gewicht

Contact met vrienden en vrijetijdsbesteding

Leren, concentreren en naar school gaan

Bang of angstig gedrag (vermijden van situaties)

Gebruik van drank, drugs en gamen

Verlegen, teruggetrokken gedrag (buitengesloten)

Moeite met eten

Moeite met prikkels, sociale of onverwachte situaties

Opstandig, druk of agressief gedrag

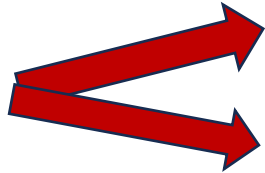

Andere zorg, namelijk...

Agenda startgesprek

1. Wat is er aan de hand?
2. Hoe gaat het met jullie gezin?
3. Hoe gaat het met uw/jullie kind?
4. Wat is de omvang van de problemen?
5. Hoe ernstig zijn de problemen?
6. Wat zijn sterke kanten en steunbronnen?
7. Wat zijn ervaringen met eerdere hulp?
8. Wat is de kern en wat spreken we af?

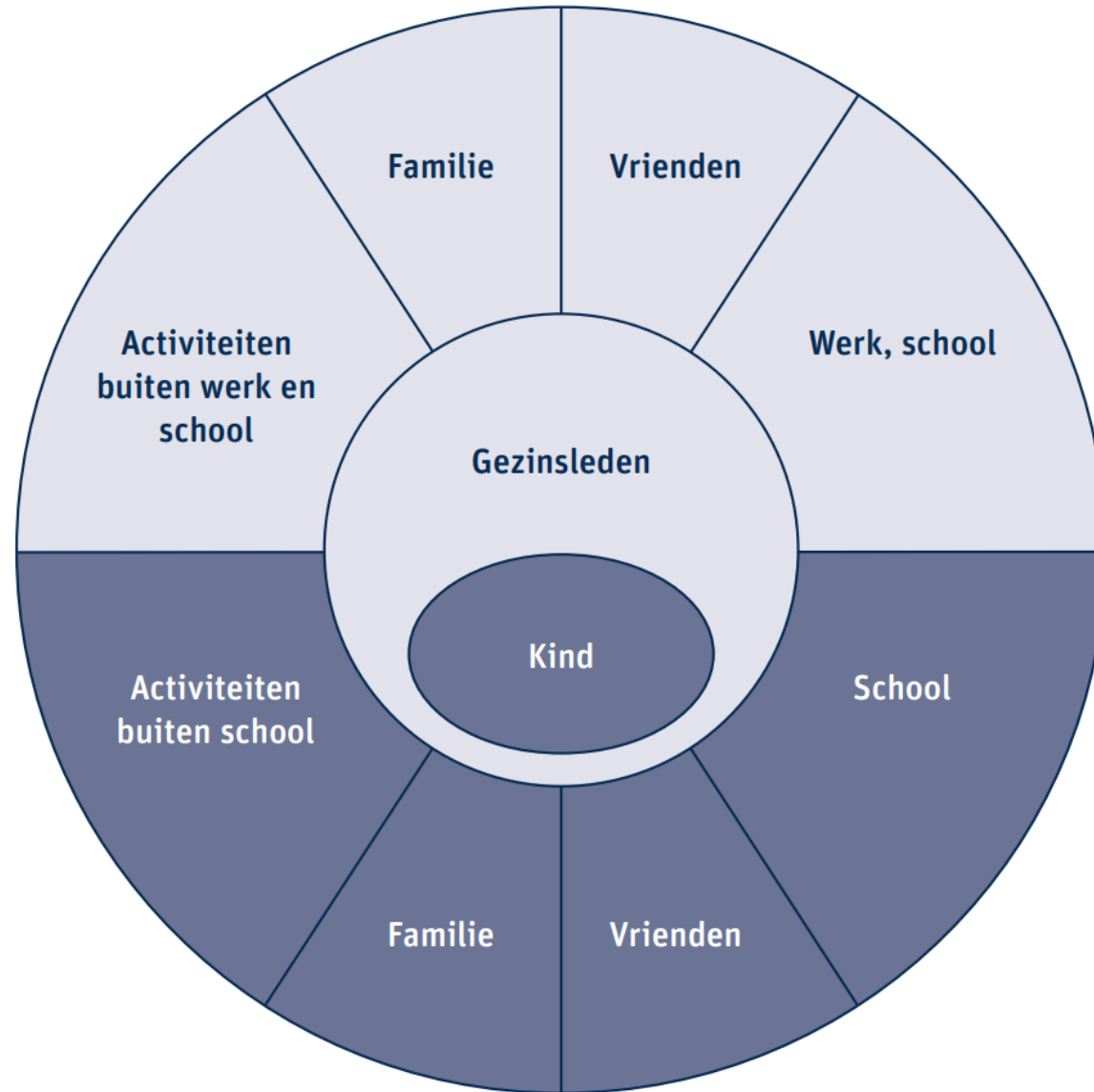

Omvang van de problemen

Check op **RED FLAGS**

1. Waar maakt u zich het meeste zorgen over? (Bij meerdere problemen: Waarover nog meer?)
2. Sinds wanneer maakt u zich zorgen en is er een specifieke aanleiding?
3. Hoe vaak komen de problemen voor?
4. In welke situaties komt het gedrag voor (thuis, op school, sport, met vriendjes, in de buurt)?
5. Wat heeft u al geprobeerd om de problemen op te lossen? (en eventuele inzet van hulp)
6. Hoe groot zijn de gevolgen voor uw kind, voor u of voor jullie omgeving?
7. Hoe gaat het met u als ouder? Hoe lukt het u om vol te houden? (Beschermdende factoren)

Wat is de invloed van de problemen?

Als u terugkijkt op uw ervaringen en antwoorden op de vragen tot nu toe (Ernst):

a. Hoe zou u de zorgen/problemen dan noemen?

☐ Klein	☐ Matig	☐ Groot	☒ Zeer groot
-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	---

b. Wat voor inschatting maakt de professional van de ernst van de problemen?

☐ Klein	☐ Matig	☐ Groot	☒ Zeer groot
-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	---

c. Hoe groot is uw behoefte aan ondersteuning bij het oplossen van deze problemen?

☐ Klein	☐ Matig	☐ Groot	☒ Zeer groot
-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	---

d. Hoe groot is de behoefte van de omgeving (school, familie, buurt, wijkagent) aan ondersteuning bij het oplossen van deze problemen?

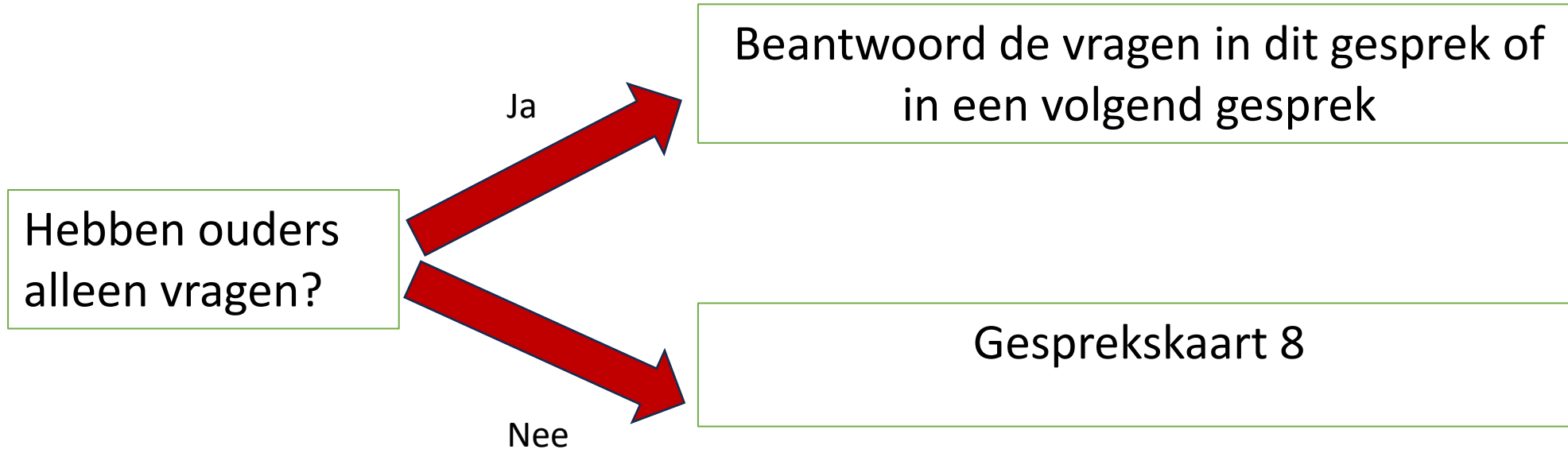
☐ Klein	☐ Matig	☐ Groot	☒ Zeer groot
-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	---

Agenda startgesprek

1. Wat is er aan de hand?
2. Hoe gaat het met jullie gezin?
3. Hoe gaat het met uw/jullie kind?
4. Wat is de omvang van de problemen?
5. Hoe ernstig zijn de problemen?
6. Wat zijn sterke kanten en steunbronnen?
7. Wat zijn ervaringen met eerdere hulp?
8. Wat is de kern en wat spreken we af?

Afronding eerste gesprek

Afronding startgesprek

Hulpvragen bij 2

- Als u terugkijkt op de afgelopen twee weken, wanneer ging het dan even een klein beetje beter?
- Wat maakte dat het toen een beetje beter ging?
- Wat deden jullie op dat moment?
- Wat deden jullie nog meer?
- Hoe zou u dat de komende week kunnen benutten?

1. Geef een samenvatting:
 - De belangrijkste problemen zijn
 - De problemen waar u graag het eerst hulp bij wilt zijn
 - U hebt daarnaast nog vragen over of ondersteuning nodig bij
 - U geeft aan dat u het nog volhoudt, omdat (benoemen sterke kanten en steunbronnen)
2. Heeft u nog concrete vragen of adviezen nodig om de periode tot volgende afspraak te overbruggen?
3. Volgende keer gaan we samen kijken welke hulp ingezet gaat worden.
4. Plan een volgende afspraak.

Agenda vervolggerek

1. punten ingebracht door de ouders en/of jongere
2. Terugblik startgesprek
3. Verzamelen van aanvullende informatie
4. Samenvatten beeld tot nu toe
5. Bespreken opties voor inzetten van hulp
6. Check

Samen beslissen over passende hulp

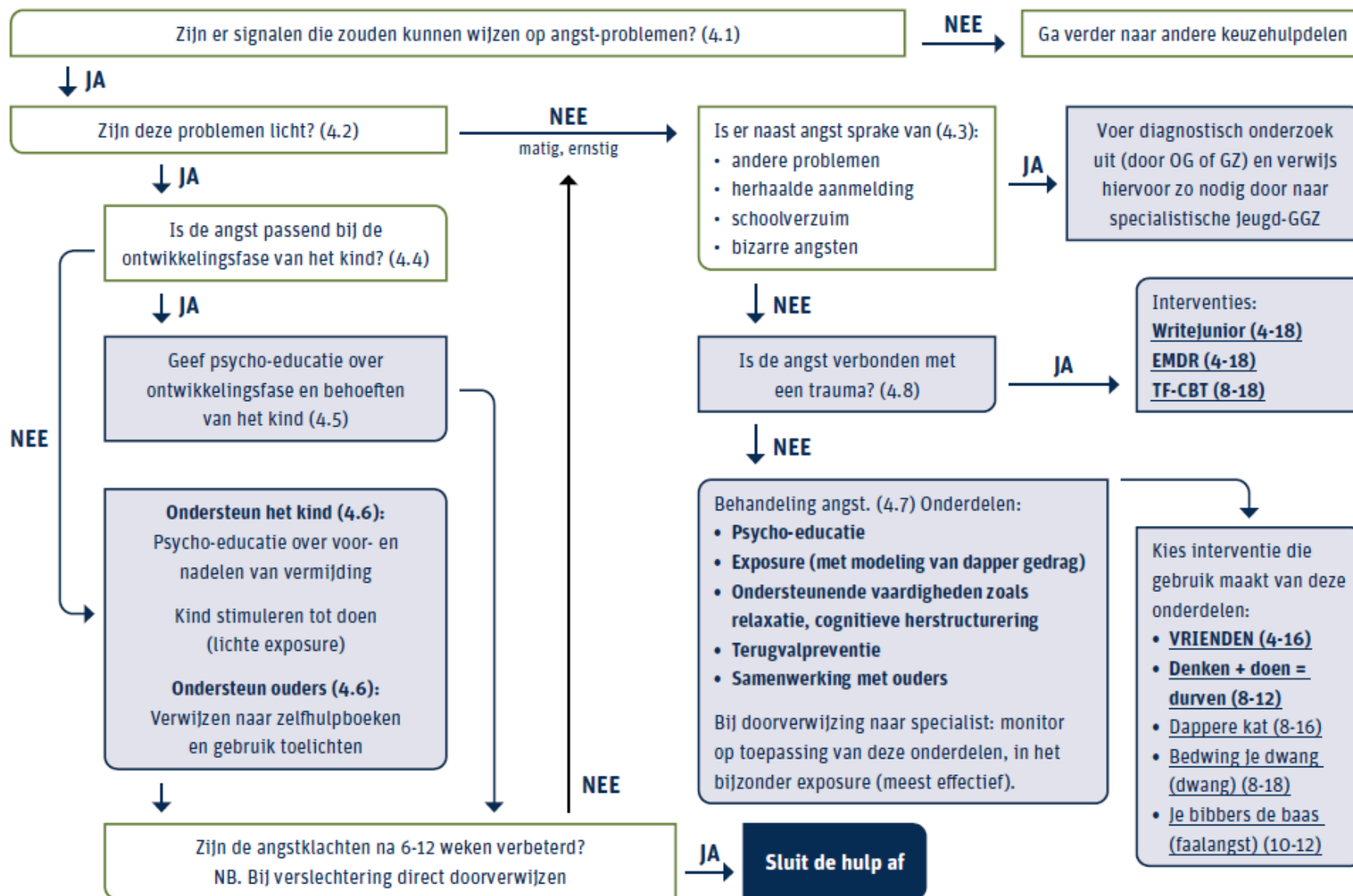
Top 3 zorgen of problemen?	Welke hulp zou kunnen helpen en wat houdt die in?	Wat zijn de voordelen?	Wat zijn de nadelen?	Welke voor- of nadelen wegen het zwaarst?	Wat lijkt op dit moment de beste keuze?
1.
.....
.....
.....
.....

Check: Jullie gaven het vorige gesprek aan dat dit de reden was om contact met ons te leggen.

Gaat het dan helpen als we gaan doen?

1. Keuzehulpdeel Veiligheid en gezinsbelasting >
2. Keuzehulpdeel Opvoedvragen en -onzekerheid >
3. Keuzehulpdeel Sociale vaardigheden en weerbaarheid >
4. Keuzehulpdeel Gespannen of angstig >
5. Keuzehulpdeel Sombor of depressief >
6. Keuzehulpdeel Onrustig, opstandig of agressief >
7. Keuzehulpdeel Moeite met onverwachte, (sociaal) onoverzichtelijke situaties of prikkels >
8. Keuzehulpdeel Gezinnen met meervoudige en complexe problemen >

Keuzehulpdeel gespannen en angstig

Vuistregels angst

- Angstproblemen zitten bij een kind van binnen. Een kind met angstproblemen verdient het dat iemand daar aandacht voor heeft. Het is dan ook van belang dat kinderen altijd individuele behandeling ontvangen bij (milde/ernstige) angstklachten.
- Ga expliciet na wat het kind bang maakt. Wees alert op daadwerkelijk gevaar waar het kind aan blootgesteld wordt!
- Bij lichamelijke klachten (buikpijn, hoofdpijn): deze laten onderzoeken, zodat andere oorzaken worden uitgesloten.
- Bij lichte problemen: houd vinger aan de pols over verslechtering van de klachten.
- Behandeling van ernstige angstklachten wordt uitgevoerd door een daartoe opgeleide cognitief gedragstherapeut. Een niet geslaagde behandeling door een niet goed opgeleide behandelaar, maakt vervolgbehandeling van de angstklachten lastiger en moet daarom voorkomen worden.
- Kinderen en jongeren met angstklachten zijn niet vanzelfsprekend gemotiveerd voor hulp. Om hen te motiveren helpt het om te bespreken:
 - dat angst goed te behandelen is;
 - dat angst iets is waar je ook later in je leven last van kunt krijgen. Als je er als kind mee leert omgaan, heb je niet alleen voordeel voor nu, maar ook voor later;
 - dat de last van wat nu allemaal niet meer kan (de vermijding) op langere termijn groter is dan last van de behandeling;
 - wat de nadelen zijn van de dingen die nu vermeden worden en de voordelen als je die wel weer zou kunnen doen;
 - de weg naar de oplossing is het toch gewoon gaan doen (net als bij leren fietsen/zwemmen) en veel oefenen en dan zul je zien dat het (door het trainen) steeds beter gaat.
- Wanneer ouders als gevolg van de angstklachten hun opvoedgedrag hebben aangepast (bijvoorbeeld actief situaties vermijden of veel overnemen/regisseren), dan is het belangrijk om allereerst het kind individueel te ondersteunen of behandelen. Veel van het aangepaste opvoedgedrag van ouders verdwijnt als het kind heeft geleerd met zijn angstklachten om te gaan. Ondersteuning van ouders bestaat uit psycho-educatie over angst. Wanneer ouders na angstbehandeling van het kind een inadequate opvoedingsstijl blijven hanteren, is gerichte ouderbegeleiding geïndiceerd.
- Als de angstbehandeling ernstig is, is behandeling volgens een programma/protocol nodig. Kies een programma dat onderzocht is. Pas het niet aan, maar voer uit zoals beschreven en handhaaf altijd het onderdeel exposure. Vermijd de exposure niet!
- Als een kind (licht of mild) angstig en somber tegelijk is, benut dan adviezen uit beide keuzehulpdelen. Leg uit hoe deze klachten naast elkaar bestaan.

Ervaringen

Genoemd	Aantal
• Meer structuur/uniformiteit in gesprek; schetst een kader	18
• Sneller relevante informatie	13
• Visualiseren is meerwaarde	12
• Leidt sneller/beter naar passende hulp	10
• Ouders hebben meer grip op het gesprek /denken meer actief mee/zijn meer medeverantwoordelijk/meer bewustzijn bij ouders	10
• Niets over het hoofd zien	8
• Sneller (in tijdsduur)	6
• Gerichter tweede gesprek in	1

Smaakt dit naar meer: interesse in scholing of voorlichting?

Voorlichting: i.vanderschoor@nji.nl

Sessie van ongeveer een/anderhalf uur

Scholing in werken met Keuzehulp

3 dagdelen en 2 intervisiemomenten

Gonnie Albrecht g.albrecht@piresearch.nl

Keuzehulp jeugd en gezin

Samen met ouders en kinderen beslissen
over passende hulp | **Deel I**

Veel succes in de praktijk met leren(d) doen wat werkt.

Hartelijke groet,

Ike van der Schoor & Marije Verhoeks

Keuzehulp jeugd en gezin

Samen met ouders en kinderen beslissen
over passende hulp | **Deel I**

Werkzame Elementen & Interventies

Specifieke Elementen
Bijv EMDR, Exposure, etc

BEIDE

Algemeen werkzame factoren
Bijv Doelen stellen,
Gespreksvoering

Schadelijke elementen
(staat wijd open)

Vloer onder de
kast (verzakt)

Waarom?

Wat hebben we geleerd uit eerder onderzoek naar voortrajecten van jongeren die intensieve jeugdhulp ontvangen?

1. We kijken en handelen te symptoomgericht
2. Ouders en jongeren geven aan dat er niet naar hen geluisterd wordt
3. We hebben nog te weinig zicht op eigen problemen van ouders
4. We gebruiken bestaande kennis nog onvoldoende

Gevolg:

jongeren en hun gezinnen die intensieve hulp ontvangen hebben eerder in hun leven gemiddeld 9 trajecten gevolgd waarvan 62% niet of nauwelijks resultaat heeft

Eerste Resultaten (Eenshuistra e.a.)

Onderdelen ter sprake gekomen in eerste gesprek

